

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obdo/43/2017
Identifikačné číslo spisu: 1411206443
Dátum vydania rozhodnutia: 22.11.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ľubomíra Kúdelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1411206443.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Inštitút prípravy expertov, o.z., so sídlom Vihorlatská 4, Prešov, IČO: 42 033 918, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Miroslav Tkáč, so sídlom Konventná 3, Bratislava, IČO: 37 883 437, proti žalovanému: Národný ústav celoživotného vzdelávania, so sídlom Tomášikova 4, Bratislava, IČO: 00 699 438, právne zastúpený JUDr. Milan Cívik, advokát, so sídlom Tomášikova 4, Bratislava, o zaplatenie 185 259,24 eur, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3Cob/239/2016-255 zo dňa 15. februára 2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a .

II. Žalobca m á proti žalovanému p r á v o na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV rozsudkom z 26. apríla 2016, č. k. 11Cb/84/2011-221 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 152 031,50 eur s úrokom z omeškania 14,25 % p.a. od 30. októbra 2008 do zaplatenia. Vo zvyšku žalobu zamietol a o trovách rozhodne do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

2. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalovaný ako objednávateľ sa na základe Zmluvy o dielo AI-10/2007/ppz/npS/MM zo dňa 27. februára 2008 zaviazal žalobcovi ako zhotoviteľovi, pri zhotovovaní diela poskytnúť súčinnosť, a to dokumenty, najmä odovzdanie zoznamu frekventantov k naplneniu predmetu zmluvy. Nesplnením dohodnutej povinnosti neposkytnutím súčinnosti, žalovaný porušil zmluvnú povinnosť, čím žalobcovi vznikla škoda vo forme ušlého zisku v sume 152 031,50 eur. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol a o trovách konania rozhodne podľa § 151 ods. 3 O. s. p.

4. Žalovaný podal proti rozsudku odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že žiadnu zmluvnú ani zákonnú povinnosť neporušil. Nikdy nebol povinný dodať zhotoviteľovi účastníkov odbornej prípravy a poskytnúť mu potrebnú súčinnosť. Ak aj žalovaný neodovzdal žalobcovi predpokladaný počet záujemcov uvedený v zmluve o dielo, bolo to z dôvodu nedostatku záujemcov, k čomu sa aj vyjadroval. Z uvedeného dôvodu cena za dielo bola kalkulovaná ako cena pri predpokladanom množstve frekventantov, t. j. nie ako cena pevná. Navrhol žalobu zamietnuť.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnúť rozsudok ako vecne správny. Poukázal na to, že pri podpise zmluvy o dielo bolo jasne žalovaným komunikované, že záväzok žalobcu dodať dohodnuté počty účastníkov musí dodržať, lebo na tento počet účastníkov vzdelávania uzatvoril zmluvu o nenávratnom finančnom príspevku Ministerstva školstva Slovenskej republiky.

6. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, podľa § 34 C. s. p. prejednal vec podľa § 380 ods. 1 C. s. p. bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Odvolací súd konštatoval, že podľa § 387 ods. 2 C. s. p. sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, jeho vecnou správnosťou, správnym vyhodnotením skutkového stavu a správnym právnym posúdením. Uviedol, že odvolateľ v odvolaní neuviedol žiadne také vecne a právne relevantné dôvody, ktoré by privedili pre neho priaznivé rozhodnutie. Súd prvej inštancie správne ustálil, že žalovaný svojím konaním porušil svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, čo bolo dokazovaním preukázané. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie poskytol odpoveď na všetky kľúčové otázky sporovej veci, čím nebol daný priestor pre iný záver odvolacieho súdu.

8. Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

9. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie.

10. Žalovaný podal proti rozsudku v zákonnej lehote dovolanie podaním zo dňa 30. mája 2017 z dôvodov podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p..

11. Dovolací dôvod podľa § 420 písm. f/ C. s. p. odôvodnil porušením práva na spravodlivý proces. Vytýka súdu prvej inštancie, že sa absolútne nevysporiadal s právnou argumentáciou žalovaného ohľadne dojednaní v zmluve o dielo. Rovnako sa s tým nevysporiadal ani odvolací súd vo svojom rozhodnutí, čím sa stalo jeho rozhodnutie nepreskúmateľným. V tejto súvislosti odkázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 265/2005, ako aj na judikatúru ESĽP.

12. Dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p. odôvodnil odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe a uviedol, že súdy nesprávne právne vec posúdili, a to základné predpoklady vzniku nároku na náhradu škody a jej jednotlivé zložky, ak aj nesprávne určili výšku ušlého zisku. Navrhol napadnúť rozsudok zmeniť a žalobu zamietnuť, resp. zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Uplatnil si aj náhradu trov dovolacieho konania, ako aj trov konania pred súdmi nižšieho stupňa.

13. Žalobca sa k dovolaniu písomne nevyjadril.

14. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonnej lehote za účinnosti C. s. p., oprávnenou osobou, zastúpenou v súlade s ust. § 429 ods. 1 C. s. p. skúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné.

15. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosť tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti.

16. Podľa § 419 C. s. p. je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

17. Žalovaný podal dovolanie po nadobudnutí účinnosti C. s. p..

17.1. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania, ktorú priniesol C. s. p. v porovnaní s predchádzajúcou úpravou, treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie.

17.2. Najvyšší súd v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane vyjadril aktuálny záver aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd vo veci konať a rozhodnúť o veci samej, čo platí pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázky posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

18. Aj za účinnosti C. s. p. je opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/2003).

19. Ustanovenie § 420 C. s. p. taxatívne vymedzuje, kedy je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí. Dovolanie podľa tohto ustanovenia možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.), pričom dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom táto vada spočíva (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

20. Ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ C. s. p. upravuje kedy je prípustné dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolanie prípustné podľa tohto ustanovenia možno zdôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení (§ 432 ods. 1 C. s. p.) a dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva nesprávnosť právneho posúdenia veci súdom.

21. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.).

22. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzuje popri sebe z ustanovenia § 420 a § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p..

23. Dovolací súd uvádza, že dovolateľ vyvodil dôvod prípustnosti dovolania z ustanovenia § 420 písm. f/ C. s. p., ako aj v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.. Otázka kumulácie dôvodov prípustnosti dovolania bola riešená v uznesení veľkého senátu najvyššieho súdu z 19. apríla 2017, sp. zn. 1VCdo/2/2017, podľa ktorého kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 a § 421 C. s. p. je neprípustná. Ak sú v dovolaní súbežne uplatnené dôvody prípustnosti dovolania podľa uvedených ustanovení, dovolací súd sa pri skúmaní prípustnosti dovolania obmedzí len na posúdenie prípustnosti podľa § 420 C. s. p..

24. S odkazom na ust. § 48 ods. 3 C. s. p. je právny názor vyjadrený v rozhodnutí veľkého senátu pre senát dovolacieho súdu rozhodujúci vo veci záväzný, preto nie je rozhodujúci senát dovolacieho súdu oprávnený posudzovať prípustnosť dovolania žalovaného podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.. Z tohto dôvodu sa dovolací súd obmedzil na posúdenie dovolania žalovaného podľa § 420 písm. f/ C. s. p..

25. Podľa § 420 písm. f/ C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

26. Podľa žalovaného je dovolanie prípustné podľa § 420 písm. f/ C. s. p. z dôvodu, že súd nevykonal navrhované dôkazy (vypočutie ním navrhnutých svedkov) a rozhodnutie je arbitrárne, čím mu bolo odňaté právo na spravodlivý proces.

27. Podstatou práva na spravodlivý proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Z práva na spravodlivý súdny proces, ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, aby rozhodol v súlade s jej požiadavkami, ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

28. V danej veci dovolateľ procesné pochybenie súdu vyvodzuje z toho, že súd nevykonával dokazovanie výsluchom ním navrhnutých svedkov. K základným právam procesnej strany nesporne patrí právo navrhnúť a predkladať dôkazy (medzi ktoré patrí i návrh na výsluch svedkov), ale nie je procesným pochybením súdu skutočnosť, že súd procesnou stranou navrhované dôkazy neakceptoval, resp. nevykonával v tomto smere dokazovanie. Súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložia strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiacia úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov majú byť súčasťou rozsudku. V preskúmvanej veci nemal dovolací súd za preukázané, že by sa týmto postupom súdy nižšej inštancie neriadili. Dovolací súd zdôrazňuje, že procesným pochybením by bol taký postup súdu, ktorý by procesnej strane v konaní znemožnil dôkazy predkladať alebo navrhnúť. V tomto prípade (čo napokon vyplýva i z obsahu dovolania) k porušeniu procesných práv dovolateľa v tomto smere nedošlo, preto tento dovolací dôvod neobstojí.

29. K namietanej arbitrárnosti rozhodnutia dovolací súd uvádza, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba len na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/95). Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Súd neporuší žiadne práva procesnej strany, ak si neosvojí ním navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa neriadi ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov (III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 251/03, II. ÚS 3/97). V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na to, že ani článok 6 ods. 1 dohovoru nemožno chápať tak, že vyžaduje podrobnú odpoveď na každý argument, pričom odvolací súd sa pri rozhodovaní o odvolaní môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia nižšieho súdu (García Ruiz proti Španielsku). Pokiaľ sa odvolací súd po preskúmaní veci a napadnutého rozhodnutia stotožní s názorom vysloveným prvostupňovým súdom bez toho, aby vytkol obsah odôvodnenia rozsudku, nemožno ani túto skutočnosť považovať za vadu, ktorá by napĺňala predpoklady zákonom stanoveného dovolacieho dôvodu len preto, že účastník s rozhodnutím nesúhlasí.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedených skutočností dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je procesne prípustné, preto dovolanie podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol.

31. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.).

32. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.